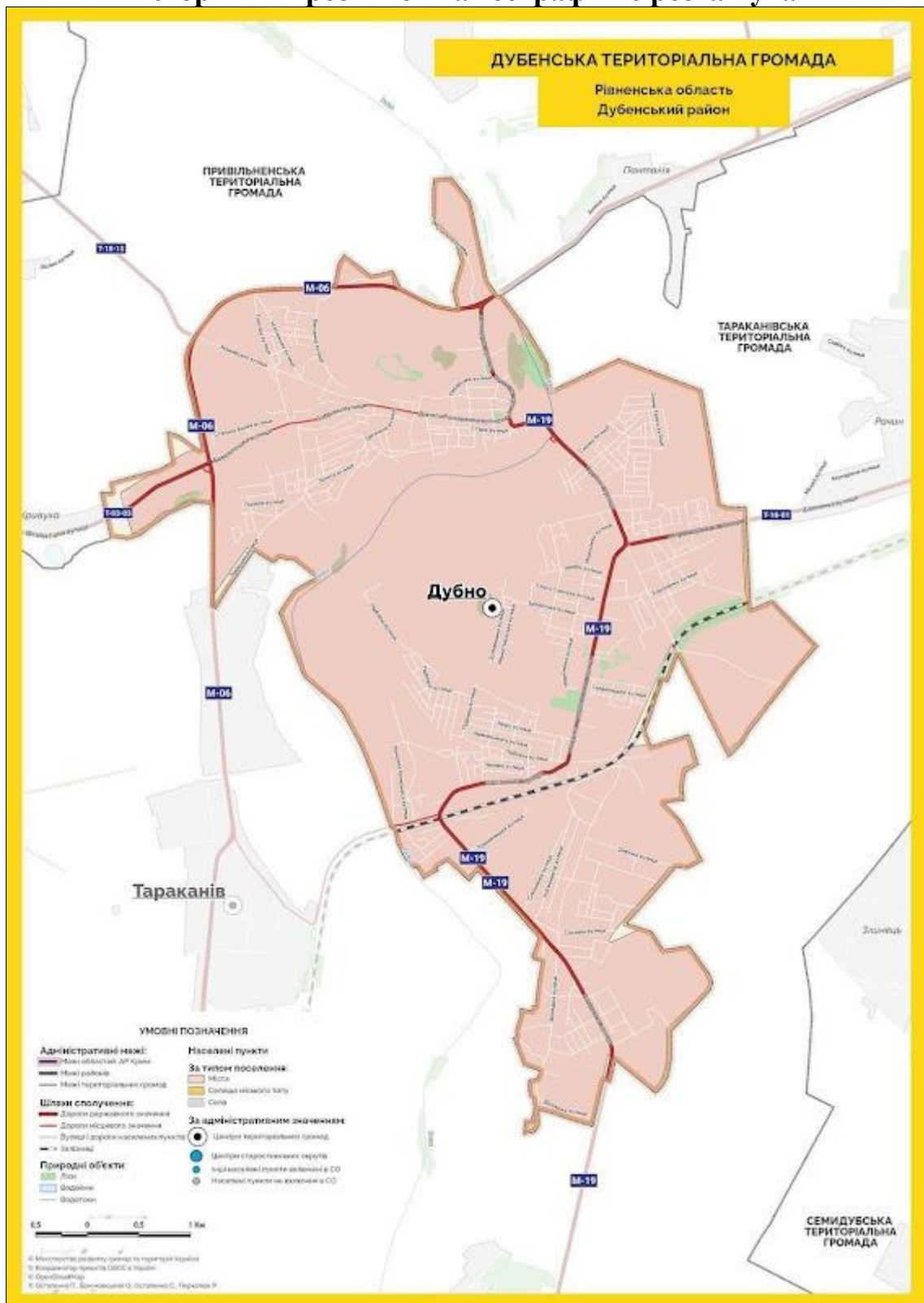

Економічний профіль Дубенської міської територіальної громади

1. Історичний розвиток та географічне розташування

Літописне Дубно відоме з 1100 р., воно - одне з найдревніших міст Волині, яке завжди було на перехрестях важливих історичних й політичних подій, торгових шляхів, важливим центром духовного життя краю.

Дубно, як місто засноване й розбудоване князями Острозькими - воно увібрало в себе всі риси середньовічного міста. Його опорою від ворожих нападів (зі сходу) був Замок кінця XV ст., із заходу - Луцька брама XVI ст., а також костел і монастир бернардинів XVII ст. (з північного Заходу), а також острівні монастирі - Чеснохрестський, Спасо-Преображенський, Підборецький, Страклівський.

Середньовічне Дубно було одним з найбільших культурних центрів Волині. При тутешніх монастирях жили й працювали видатні вчені, літератори, церковні діячі. Дубенський Замок у часи середньовіччя називали Волинською твердиною через вигідне ландшафтне розташування (з трьох сторін його омивали води ріки Ікви та її болотисті заплави) і міцні фортифікаційні споруди XVII ст., які робили цю споруду неприступною упродовж кількох століть. Замокві мури витримали неодноразові напади кримських татар у XVI ст., козацьких загонів Максима Кривоноса та російського війська у XVII ст., залишались неушкодженими під час Північної війни 1700-1721 років, повстання Тадеуша Костюшко наприкінці XVIII ст., французько-російської війни 1812 р. Саме воєнні події XVIII й початку XIX ст. стали причиною перебування в Дубні гетьмана Івана Мазепи, шведського короля Карла XII.

У XVIII ст. місто набуло високого економічного й культурного піднесення завдяки знаменитим Дубенським контрактам, перенесеним сюди зі Львова 1774 р. Ці ярмарки починалися 7 січня і тривали цілий місяць. Для зручностей гостей і купців було побудовано кілька двоповерхових будинків навколо Ринкової площі, ратушу і ще один палац у Замку, блискуче декорований італійським зодчим Доменіко Мерліні. Дубно, населення якого тоді становило 6535 чол., щорічно (протягом двох десятиліть) приймало до 30 тисяч гостей.

Древнє Дубно, Замок, православні храми й католицький костел завжди вабили до себе мандрівників, дослідників, музикантів, артистів. До історії міста в різні часи долучилися й такі славетні імена, як Тарас Шевченко, український гетьман Іван Виговський, Іван Федоров і Северин Наливайко, Оноре де Бальзак й Антоній Мальчевський, Олександр Купрін й Володимир Короленко, Леся Українка й Улас Самчук, Віталій Лисенко і Ярослав Гашек, патріарх Мстислав (Степан Скрипник) і генерал де Голль, Тадеуш Чацький і Валер'ян Поліщук, Симон Петлюра й митрополит Іларіон (Іван Огієнко), Андрій Малишко й Максим Рильський, Ніна Матвієнко й Станіслав Ростоцький, Микола Костомаров й Адам Міцкевич, Михайло Драгоманов і Олена Теліга та інші.

Згідно Указу Президій Верховної Ради УРСР від 30 грудня 1977 року №2880-IX Дубно віднесено до категорії міст обласного значення, а з 1997 року Дубенська міська рада набула статусу органу місцевого самоврядування.

Постановою Кабінету Міністрів України № 444 від 14 червня 1993 р., було створено Державний історико-культурний заповідник міста Дубна, на балансі якого знаходяться такі пам'ятки історії, культури, архітектури, як Замок, Луцька брама, колишній монастир і костел Бернардинів, синагога, Спасо-Преображенська церква, Юріївський храм, монастир Кармеліток, Іллінський собор, численні світські будівлі XVIII - XIX століть.

Сьогодні Дубно – один з чотирьох *районних центрів* Рівненської області. Місто розташоване в південно-західній частині області на Волино-Подільській височині, на річці Іква.

Площа міста – 2704 га, Житлова забудова складає 27,6% від території міста. Території сільськогосподарського призначення складають 37,4%, території транспортної інфраструктури (9,8%) та виробнича територія (8,6 %). Детальніша інформація в табл. 1

Таблиця 1

Структура земель Дубенської міської ради

	Площа земель, га	%
Житлова забудова, всього, у тому числі	745,6	27,6
• багатоквартирна	29,4	1,1
• садибна	716,2	26,5
Громадська забудова	171,4	6,3
Виробнича територія	231,7	8,6
Комунальна та складська забудова	87,1	3,2
Територія транспортної інфраструктури, всього, у тому числі	265,9	9,8
• вулично-дорожньої мережі	231,9	8,5
• зовнішнього транспорту	34,0	1,3
Ландшафтно-рекреаційні та озеленені території, всього, у тому числі:	47,6	1,8
• загального користування	29,2	1,1

• лісів	18,4	0,7
Території сільськогосподарського призначення	1004,6	37,2
Території спецпризначення	71,0	2,6
Водні поверхні	53,3	2,0
Болота	5,4	0,2
Інші території	20,4	0,7
Разом	2 704,4	100,00

Джерело: Дубенська міська рада

Дубно – одне з небагатьох міст України (лише 27, в т.ч. м. Рівне), яке в результаті адміністративно-територіальної реформи не приєднало сусідні сільські громади. Поряд з містом у 2016 році було створено дві сільські громади - Тараканівську та Привільненську. Цей факт в короткостроковому періоді має ряд переваг – можливість сфокусувати наявні ресурси на вирішенні типово міських проблем, сформувавши оптимальну мережу соціальних закладів тощо. В довгостроковому та навіть середньостроковому періоді просторова «блокада» міста матиме наслідком складність при залученні інвестицій та диверсифікації локальної економіки.

Клімат помірно-континентальний, характерні його риси: порівняно висока вологість, невеликі коливання температури, помірно тепле літо, м'яка зима з частими відлигами. Ґрунтовий покрив міста й околиць досить різноманітний. Найрозповсюдженішими є: чорноземи слабо гумусні, лісові сірі ґрунти, дерно-підзолисті, торфо-болотні, лучно-болотні. Ґрунтоутворюючими породами є ліс і лісовидні суглинки. Майже всі ґрунти не затримують шкідливих солей.

Ріка Іква, яка протікає містом, належить до басейну Дніпра (впадає в р. Стир). Іква - річка рівнинного типу, має повільну течію, в межах міста - меліорована. Також у місті є 27 штучних водойм. На території Дубно відсутні родовища з природними ресурсами. Поблизу міста розташоване родовище неметалічних корисних копалин, яке не розробляється.

2. Населення

Населення міста станом на 01.04.2023 р. складає 36869 осіб (за попередніми оцінками). Густота населення становить 1366 особи/км² Місто займає близько 0,1% території Рівненської області, при цьому в ньому проживає 3,2 % жителів регіону (див. табл. 2).

Таблиця 2

Порівняння громади, району, області, станом на 01.01.2022

Регіони	Площа, км ²	Площа у % до загальної площі/району/області	Населення, осіб	Населення у % до загального населення/району/області	Густота населення, осіб на км ²
Громада	27,044	-	36 869	-	1 366
Район	3294,2	0,82	165 707	22,25	50
Область	20051,0	0,13	114 0902	3,23	57

Джерело: Головне управління статистики у Рівненській області

Динаміка чисельності населення міста співвідноситься з динамікою чисельності населення всієї Рівненської області, адже місто займає 3,2% від загальної чисельності населення області.

Згідно даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р. у місті 95,2% українці, 3,6% - росіяни, 0,3% - білоруси та 0,2% - поляки, 0,7% - інші національності. Статевий розподіл населення Дубна становить 45,1% чоловіків та 54,9% жінок. Вікова структура за останні 5 років є фактично незмінною. Однак, наявні тенденція до зменшення кількості населення працездатного віку. Найбільшу частку займало населення працездатного віку – 59,5% що відповідає середньо національним тенденціям. Частка населення, старшого за працездатний вік в м. Дубно становить 22,0 та має стійку тенденцію до збільшення (див. табл 3).

Станом на 01.04.2023 в громаді офіційно обліковано 2674 внутрішньо переміщені особи, на постійне проживання залишилось 1342 особи. Невелика кількість внутрішньо переміщених осіб забезпечена житлом, більшість вимушених переселенців живе у орендованих квартирах, приміщеннях, пристосованих для тимчасового перебування. Для забезпечення реалізації права на житло внутрішньо переміщених осіб у листопаді 2022 року прийнята Програма забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб у місті Дубно на 2022-2024 роки та 17 березня 2023 року підписано грантовий контракт “Підтримка ЄС у забезпеченні житлом ВПО в м. Дубно” (будівництво нового житлового будинку для

забезпечення житлом близько 300 внутрішньо переміщених осіб з відповідними умовами проживання та соціальною інфраструктурою поблизу, підведенням систем тепло- та енергозабезпечення, водопостачання та водовідведення, облаштуванням укриття).

Таблиця 3

Розподіл постійного населення за віком станом на 01.01.2022

Населення у віці:	осіб	%
молодшому за працездатний (0-15)	6617	18,0
працездатному (16-59)	21931	59,5
старшому за працездатний (60 і старше)	8293	22,5
Діти дошкільного віку	2163	5,9
Діти шкільного віку	5185	14,1

Джерело: Головне управління статистики у Рівненській області

3. Інфраструктура

1.3.1. Транспортно-комунікаційна

Дубно розташоване на перетині міжнародних транспортних магістралей Київ-Чоп (М-06), Доманове - Ковель - Чернівці - Теремблече (М-19). Розвиненість дорожньо-транспортної інфраструктури, близькість до кордону з Європейським Союзом (відстань та час доїзду до пунктів пропуску наведена в табл 4), наявність розвинутої автомобільної та залізничної мережі, а також розташування неподалік (45,0 км) міжнародного аеропорту, здатного приймати усі типи літаків, робить місто потенційно дуже привабливим з точки зору розміщення виробництва, збуту продукції на ринки країн Центрально-Східної Європи.

Таблиця 4

Відстань та час доїзду до пунктів пропуску

Держава	Пункт пропуску	Відстань, км	Час доїзду, год.
Польща	Устилуг (Волинська область)	144	2
Молдова	Мамалига (Чернівецька область)	292	4
Румунія	Парубне (Чернівецька область)	313	4,5
Словаччина	Малий Березний (Закарпатська область)	382	5,5
Угорщина	Чоп (Закарпатська область)	435	5,5

Джерело: Державна прикордонна служба України, розрахунки *googlemaps*

Залізнична станція Дубно підпорядкована відокремленому підрозділу «Рівненська дирекція залізничних перевезень» Львівської залізниці. За добу по залізничній колії проходять 8 електропотягів та 9 пасажирських потягів (в т.ч. 2 потяги Інтерсіті+), які зупиняються на станції Дубно, що розміщена на ділянці «Здолбунів- Красне»:

- відстань до Києва - 422 км;
- відстань до Львова - 152 км;
- відстань до Красне - 101 км;
- відстань до Здолбунова- 43 км.

Мережа вулиць і доріг комунальної власності міста Дубно складає 157,2 км, в тому числі:

- дороги з асфальтовим покриттям - 69,9 км;
- бруківка, цементобетонне, щебеневе, гравійне, шлакове - 7,2 км ;
- дороги без покриття - 80,1 км.

Асфальтове покриття вулиць виконувалось в 60-70 роки ХХ століття. Це потребує значних щорічних витрат в утриманні його в належному стані. Питання проведення поточних ремонтів доріг та тротуарів міста постійно перебуває на контролі міської влади.

Стабільно функціонує транспортний комплекс громади. На сьогодні – це 25 маршрутів. Міські перевезення здійснюють 7 приватних перевізників 33 автобусами. У 2020 році затверджено міську автобусну маршрутну мережу загального користування по м. Дубно та розклад руху автобусів у звичайному режимі, з яким можна ознайомитись на офіційній вебсторінці міської ради. На всіх міських автобусах встановлено GPS-трекери, які дозволяють через вебсайт та мобільний додаток «Dozor City» відслідковувати рух транспорту онлайн.

У 2020 році громада міста Дубно отримала у своє розпорядження апаратно-програмну комплекс з потужними інструментами управління та безпеки, відео аналітики та моніторингу побудовану на сучасній відмовостійкій PSIM платформі із застосуванням IP-технологій. У

майбутньому планується прокладання кабельних оптичних ліній в усі частини міста та встановлення камер спостереження.

1.3.2. Житлово-комунальна

Житловий фонд міста Дубно становить 231 житлових будинків і гуртожитків (без урахування будинків садибного типу приватного сектору) загальною площею 241,2 тис. м² (детальніша інформація в табл 5). Позитивну динаміку має створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Таблиця 5

Характеристика багатоквартирного житлового фонду

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
Загальна кількість багатоквартирних будинків, од.	229	230	231	231
в т.ч. створено ОСББ	65	68	70	72
Загальна площа багатоквартирних будинків, тис. м ²	233,0	237,0	241,2	241,2
Загальна кількість квартир у багатоквартирних будинках, од.	4550	4610	4682	4682
Кількість мешканців, осіб	10725	10780	10820	10860

Джерело: Дубенська міська рада

Абсолютна більшість багатоквартирних будинків введена в експлуатацію понад 40 років тому. Враховуючи це, а також постійно зростаючу вартість енергоносіїв дуже актуальним є питання ремонту та модернізації житлового фонду. З цією метою міською радою прийнято та реалізовується ряд програм, зокрема:

- Програма капітального ремонту житлового фонду міста Дубно на 2021-2025 роки, яка передбачає фінансування капітального ремонту житлових будинків на умовах співфінансування. А саме: кошти бюджету міста — 90%, кошти громади — 10%;

- Програма підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів у місті Дубно на 2021-2025 роки, яка передбачає фінансування ремонту житлових будинків, які створили ОСББ, ЖБК та виявили бажання взяти участь у співфінансуванні проектів на умовах: 50% – кошти мешканців від загальної вартості проекту та 50% – кошти міської територіальної громади.

- Програма «Енергодім Дубно на 2022-2025 роки», яка передбачає механізм підтримки ОСББ шляхом відшкодування частини суми кредиту, отриманого на впровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів, передбачених державною Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків "Енергодім". Частка відшкодування з місцевого бюджету становить 30 % від загальної вартості ремонтних робіт, обладнання і матеріалів у Пакеті заходів "Б" та 20 % у Пакеті заходів "А".

Майже 70% жителів міста проживають в індивідуальних житлових будинках, більшість з яких підключені до комунальних мереж (детальніша інформація в табл. 6).

Таблиця 6

Характеристика індивідуального житлового фонду

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
% будинків, підключених до комунального водопостачання	85	87	90	91
% будинків, підключених до централізованого газопостачання	88	89	90,9	91
% будинків, підключених до централізованого каналізування	38	39	41	42
% будинків, забезпечених централізованим вивозом ТПВ	84	86	88	89

Джерело: Дубенська міська рада

З метою підтримки мешканців міста Дубно, які проводять заходи з енергозбереження у власних помешканнях, реалізовується Програма відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів, на період 2019-2025 років. Програма передбачає створення механізму додаткового співфінансування енергозберігаючих заходів шляхом часткового відшкодування з бюджету міста відсотків за банківськими кредитами, отриманими населенням для придбання котлів із використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу та електроенергії) та на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів..

Міське сміттєзвалище займає площу 5 га та експлуатується з 1972 р. За час експлуатації на сміттєзвалищі накопичилось близько 1500,0 тис. м³ сміття. Середньорічний обсяг

видалення відходів складає 38 тис. м³, обсяг вироблення відходів в місті в рік складає 50,0 тис. м³.

На території міста розташовано 10 кладовищ, які утримуються та прибираються за рахунок коштів міського бюджету. Площа газонів в місті складає 160,5 тис. м², площа квітників 5,0 тис. м².

Водопостачання м. Дубно здійснюється з Дубенського водозабору, що експлуатує шість артезіанських свердловин. Мережа водопостачання включає 93,2 км водопровідних мереж, з них: вуличних мереж 52,7 км, дворових 33,0 км, водоводів 7,5 км. Централізованим водопостачанням забезпечено 26711 споживачів (11764 абонентів).

Система відведення стічних вод складається з 24,6 км каналізаційних мереж, в тому числі головні колектори – 8,8 км, вуличних мереж 12,1 км, дворових 3,7 км, та 10-ти каналізаційних насосних станцій. Господарсько-побутові, виробничі та дощові стоки міста по закритому колектору потрапляють на каналізаційні очисні споруди проектною потужністю 4,2 тис. м³ /добу.

Каналізаційні очисні споруди міста збудовані у 1982 р. займають площу 2,5 га. Очисні споруди не відповідають діючим потребам міста. З цією метою у 2019 році розроблено проектну документацію збільшення потужності очисних споруд каналізації до 10,0 тис. м³ очистки стоків за добу. Для ефективного очищення стічних вод запропонована сучасна технологія, яка включає чотири стадії: механічне очищення, біологічне очищення, фізико-хімічне доочищення та знезараження стічних вод. Загальна кошторисна вартість за цінами станом на травень 2019 року становить 399,5 млн. грн. У 2022 році укладено договір на коригування проектної документації.

Централізоване теплопостачання в місті забезпечує КП «Дубнокомуненергія», яке експлуатує 7 котелень та 16,0 км теплових мереж у двотрубному виконанні. КП опалює 80 житлових будинків, 33 бюджетних установ та 48 інших споживачів. Загальна опалювальна площа – 162,8 тис. м². Кількість встановлених котлів – 25, з них 9 котлів працює на твердому паливі.

Протяжність мережі зовнішнього освітлення міста складає 92 км, кількість світлоточок - 2600 одиниць.

Для вирішення питання електрифікації нових житлових масивів (вулиць) міста в місті створено механізм будівництва електричних мереж міста на умовах співфінансування. З цією метою розроблена та функціонує Програма будівництва електричних мереж міста Дубно на 2020-2025 роки, дія якої не поширюється на будівництво електромереж у промислових та індустріальних зонах міста.

Газопостачання забезпечується по розподільчих газопроводах високого, середнього та низького тиску. У місті діє 10 газорегуляторних пунктів, 38 шафних регуляторних пунктів, 40,6 км газопроводів середнього тиску, 111,4 км - низького.

1.3.3. Освітня та спортивна

У місті функціонує 9 шкіл (в т.ч. приватний заклад «Дубенська гімназія «Премудрість»), в яких навчається 5013 учнів (детальна інформація в табл. 7, табл. 8) та 6 закладів дошкільної освіти, які відвідують 846 дітей. Рівень охоплення дітей Охоплення дітей постійними закладами дошкільної освіти – 44%. Аналогічний середній показник по Україні для міських територій (станом на початок 2022 року) - 81%, норматив охоплення у ЄС – 95%. Низький рівень охоплення пояснюється нестачею закладів дошкільної освіти та недостатньою площею укриттів у них.

Таблиця 7

Характеристика закладів загальної середньої освіти

Школа	Тип	Потужність, учнів	К-сть учнів	К-сть класів	К-сть приміщень	К-сть персоналу
Дубенська початкова школа	Початкова школа з дошкільним відділ.	-	408	15	23	56
Дубенський лицей №1	Лицей з початковою школою та гімназією	440	638	25	29	69

Школа	Тип	Потужність, учнів	К- сть учнів	К-сть класів	К-сть приміщень	К-сть персоналу
Дубенський ліцей №2	Ліцей з початковою школою та гімназією	530	529	22	21	47
Дубенський ліцей №3	Ліцей з початковою школою та гімназією	500	408	19	30	58
Дубенський ліцей №5	Ліцей з початковою школою та гімназією	366	529	21	29	51
Дубенський ліцей №6	Ліцей з початковою школою та гімназією	1200	931	34	92	119
Дубенський ліцей №7	Ліцей з початковою школою та гімназією	800	582	24	170	70
Дубенський ліцей №8	Ліцей з гімназією	760	631	23	63	77
Дубенська гімназія "Премудрість"	Гімназія з початковою школою	570	357	14	3	36
		-	5013	197	460	583

Джерело: Інформаційна система управління освітою Рівненської області

Таблиця 8

Характеристика закладів загальної середньої освіти у 2020-2023 рр.

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів*, од.	8/1	8/1	8/1	8/1
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах*, осіб	4568 / 108	4654 / 130	4696 / 185	4705 / 337
Кількість вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах*, осіб	466 / 17	426 / 20	426 / 30	418 / 30

* через / вказано показники Приватного закладу «Дубенська гімназія «Премудрість»

Джерело: Дубенська міська рада

Для реалізації права дітей з особливими освітніми потребами віком від 0 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти в м. Дубно створено у 2018 році комунальну установу "Інклюзивно-ресурсний центр" Дубенської міської ради Рівненської області. Наразі на обліку в ІРЦ перебуває 198 дітей (віком від 0 до 18 років). На території міста діє Дубенська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат для дітей з особливими потребами (близько 100 учнів, що має обласне підпорядкування).

Для підтримки здібностей школярів в місті працюють *позашкільні заклади*:
– Будинок дітей та молоді (гурткова діяльність за напрямками: художньо-естетичний відділ та дозвілєво-оздоровчий);
– Центр науково-технічної дитячої та юнацької творчості (авіамоделювання, ракетомоделювання, оригамі, основи інформатики тощо);
– Дитячо-юнацька спортивна школа;
– Центр національно-патріотичного виховання та туризму (туристичне краєзнавство, історичне краєзнавство, пішохідний туризм, спортивне орієнтування);
– Школа мистецтв (більше 300 дітей навчаються за напрямками: музичний; образотворче мистецтво; хореографія).

Заклади професійної (професійно-технічної) та вищої освіти представлені Державним навчальним закладом «Дубенське вище художнє професійно-технічне училище», ВСП "Дубенський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету", ВСП "Дубенський фаховий коледж культури і мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету", Дубенський фаховий коледж Університету "Україна", ВП «Дубенський фаховий медичний коледж» КЗВО "Рівненська медична академія" Рівненської обласної ради.

Для забезпечення розвитку системи освіти міста та створення умов для якісної освіти і справедливого доступу до неї в місті реалізовується Програма розвитку освіти на 2022-2024 роки.

Для занять *фізичною культурою та спортом*, проведення учбово-тренувальної роботи в місті працюють: три стадіони, десять спортивних залів, шість спортивних майданчиків зі штучним покриттям. У місті на річці Ікві функціонує дві веслувальні бази, на яких тренуються та змагаються дорослі та діти з веслування на байдарках та каное. За забезпечення розвитку сфери фізичного здоров'я населення, його активного довголіття, популяризації здорового способу життя тощо в місті реалізовується Програма розвитку фізичної культури і спорту в місті Дубно на 2021-2025 роки.

1.3.4. Медична та соціальна

Для надання медичної допомоги населенню в місті функціонують наступні лікувально-профілактичні заклади:

- комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги»;
- комунальне некомерційне підприємство «Міська поліклініка»;
- комунальне некомерційне підприємство «Пологовий будинок»;
- комунальне некомерційне підприємство «Дубенська міська лікарня»;
- Дубенська станція екстреної швидкої медичної допомоги (підрозділ Обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф).

Також функціонують приватний лікувально-діагностичний центр, 20 приватних стоматологічних клінік та кабінетів. Працює 31 сімейний лікар та 54 медсестри сімейної медицини.

З метою підвищення якості та доступності медичного обслуговування жителів м. Дубно, оптимізації мережі та вдосконалення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів, попередження серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань, протидії захворюванню на туберкульоз, боротьбу з онкологічними захворюваннями, цукровим діабетом реалізовується Програма «Здоров'я дубенчан» на 2019-2023 роки. Також у сфері охорони здоров'я реалізуються наступні міські та міські цільові соціальні програми:

- Міська цільова соціальна програма «Діти – наше майбутнє» на 2021-2025 роки;
- Міська програма розвитку паліативної допомоги та догляду в м. Дубно на 2021-2025 роки;
- Міська цільова соціальна програма «Зубопротезування пільгової категорії населення м. Дубно на 2021-2023 роки»;
- Міська програма покращення медико-генетичної допомоги дітям і вагітним в умовах реформування медичної галузі на 2021-2023 роки;
- Міська цільова соціальна програма «Протидії захворюванню на туберкульоз на 2021-2023 роки»;
- Міська програма профілактичних оглядів юнаків приписного і призовного віку та осіб, які підлягають мобілізації на 2022-2025 роки.

У галузі *соціального забезпечення та опіки* функціонують:

- територіальний центр соціального обслуговування;
- міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (підтримка сімей, «служба волонтерів», «телефон довіри», консультаційний пункт).

Діє Дубенська спеціальна школа I-II ступенів (близько 120 учнів, обласне підпорядкування).

1.3.5. Культурна та туристична

Для задоволення *культурних* потреб жителів та гостей міста діє музей при Державному історико-культурному заповіднику м. Дубно, два міські будинки культури, міський клуб, школа мистецтв та шість бібліотек. Бібліотеки міста обслуговують більше 7000 користувачів. Бібліотечний фонд складає більше 100 тис. примірників книг (детальніша інформація про мережу закладів культури наведена в табл. 9).

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
Кількість закладів культури, од.	8	8	9	9
Кількість персоналу, осіб	77	78	115	117

Джерело: Дубенська міська рада

Особливий акцент у роботі культури міста приділяється роботі з дітьми та молоддю, створенню умов для їх духовного-патріотичного і творчого зростання та духовному збагаченню. Окрасою закладів культури є творчі колективи знані не тільки в області та Україні, а й за кордоном.

Для створення сприятливих умов для здійснення організаційних та економічних заходів, спрямованих на підвищення ролі народної культури і професійного мистецтва, історико-культурної спадщини реалізовується Програма розвитку культури міста Дубна у 2021-2025 роках.

Дубно – один з регіональних *туристичних центрів*, цьому сприяє значний історико-культурний потенціал, збережений історичний центр міста та зручне транспортне сполучення зі столицею та найближчими обласними центрами – Рівне, Львовом, Луцьком та Тернополем.

Державний історико-культурний заповідник міста Дубно існує з червня 1993 р., до його складу входять найвидатніші архітектурні пам'ятки міста:

- Дубенський замок XV – XVIII ст. (палац князів Острозьких, палац князів Любомирських і надбрамний корпус),
- [Луцька брама](#) XVI ст.,
- [синагога](#) XVI ст., Спасо-Преображенська церква XVII ст.,
- [костел та монастир бернардинів](#) і його келії XVII ст.,
- [монастир кармеліток](#) XVII ст.,
- Свято-Юріївська церква XVIII ст.,
- Свято-Іллінська церква поч. XX ст.,
- [костел Яна Непомука](#) XX ст. та ін.

Для задоволення *туристичних потреб* гостей міста у Дубно функціонує близько 60 готельно-ресторанних закладів. Зокрема, це 3 готелі - «Дубно», готельно-ресторанні комплекси «Едем» та «Антик хаус».

Щорічно в місті відбуваються *культурні події*, які приваблюють туристів:

- фестиваль духовної музики (січень);
- свято «У вирі танцю» (червень) – беруть участь танцювальні колективи міста та Рівненщини (майже 600 учасників щороку);
- свято Івана Купала (липень) – відбувається на березі річки Ікви;
- Всеукраїнський рок-фестиваль «Гарас Бульба» (липень). Культурно-мистецький проект, заснований влітку 1991 року. Відбувається упродовж трьох днів;
- День міста (2 серпня) – відбувається на Майдані Незалежності міста, де організовується святкова торгівля та виставки місцевих митців та ін.

4. Економіка

Місто Дубно в минулому промислове, проте в умовах ринку суттєво трансформувало свою економіку, розвинувши сферу торгівлі та послуг. В громаді зареєстровано 884 юридичні особи та 1759 ФОП, майже половина усіх суб'єктів господарювання працює в торгівлі.

У місті функціонує 271 об'єкт *роздрібною торгівлі*, загальна площа яких складає 21,9 тис. м², з них 118 продовольчих магазинів з торговою площею 4,7 тис. м², 138 непродовольчих магазинів з торговою площею 9,4 тис. м² та 15 магазинів зі змішаним асортиментом товарів загальною площею 7,9 тис. м². Функціонують 3 *ринки*, на яких облаштовано 1,6 тис. торгових місць.

На території міста свою діяльність здійснюють такі торгові мережі: Епіцентр, Prostor, Eva, Золотий вік, АТБ, Сім 23, Spirit & food, Expert, Дзвінок, Комп'ютерний весвіт, Алло, Київстар, Vodafone, Lifecell.

Мережа підприємств *побутових послуг* нараховує 57 одиниць, серед них:

- перукарські послуги - 26 об'єктів;
- фотопослуги - 4 об'єкти;

- послуги з ремонту та обслуговування електронної техніки - 3 об'єкти;
- послуги з виготовлення та ремонту одягу - 5 об'єктів;
- ремонту взуття - 3 об'єкти тощо.

Промисловість міста представлена одним великим підприємством з виробництва сирів, 13 середніми підприємствами (харчової, деревообробної, хімічної, текстильної, металургійної галузей промисловості та обробки листового скла) та 159 різнопрофільними малими підприємствами. Основна галузева орієнтація промислового сектору міста – харчова, оскільки 93,5% всієї виробленої містом продукції – продукти харчування.

Провідними промисловими підприємствами є:

- ПрАТ «Дубномолоко» – сири тверді та плавлені;
- ТОВ «Компанія «Зевс ЛТД» – м'ясні продукти: напівфабрикати, м'ясні субпродукти, ковбаси і копченості тощо;
- ПП «Аметист Плюс» – кондитерські вироби;
- ТОВ «ДН «Класик» – кондитерські вироби;
- ТОВ «Дубенський консервний завод» – виробництво консерв: овочевих, грибних, м'ясних, рибних, соків та напоїв, меду;
- ТОВ «Дубнобудматеріали» – просочування деревини, залізобетонні вироби;
- ТОВ «ЛМЗ «Ісполін» – чавунне лиття, металовироби;
- ПрАТ «Дубенський завод ГТВ» – гумові та гумовотехнічні вироби;
- ТОВ «Веснянка-Д» – виробництво з трикотажних тканин;
- ДП «Орнамент» КП фірми «Слов'янка» – виробництво трикотажних виробів;
- ТОВ «Склоресурс» – формування та обробка листового скла.

Таблиця 10

Найбільші підприємства-роботодавці громади

Підприємство	Сфера діяльності	Чисельність працівників у 2022 році
ПрАТ «Дубномолоко»	сири тверді та плавлені	590
ТОВ «Склоресурс»	формування та обробка листового скла	248
ПрАТ «Дубенський завод ГТВ»	гумові та гумовотехнічні вироби	225
ТОВ «ДН «Класик»	кондитерські вироби	172
КП «Дубноводоканал»	комунальні послуги	111

Джерело: Дубенська міська рада

Для потреб підприємців та жителів в Дубно функціонує ЦНАП Дубенської міської ради (200 м² сучасного комп'ютеризованого приміщення без кабінетів із 15 робочими місцями). Надається 287 адміністративних послуг органів виконавчої влади, 2 послуги Державної міграційної служби.

В Дубно працюють відділення наступних банківських установ: АТ «Ощадбанк», АТ КБ «Приватбанк», АБ «Укргазбанк», АТ «Ідея Банк», АТ «Укрсиббанк».

З метою залучення інвестицій, рішенням міської ради затверджено перелік 14 інвестиційно-привабливих земельних ділянок, які пропонуються для продажу через аукціон або продажу права оренди з аукціону. Тривають підготовчі роботи щодо створення індустріального парку.

5. Містобудування

Основний містобудівний документ міста - *Генеральний план* розроблено державним підприємством «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «Діпромісто» ім. Ю.М. Білоконя та затверджено міською радою у 2015 році.

Документом, зокрема, заплановано розміщення об'єктів більшого функціонального навантаження, зокрема, мультифункціональний спортивно-видовищний комплекс (стадіон, а у його функціонування: тренувальні центри, спортивні зали, центри спортивної реабілітації, водно-спортивні центри, центри екстремальних видів спорту, центр для стрільби з лука, заклади харчування, пункти прокату інвентаря, автомобільні автостоянки, автокінотеатри) – територія від центру міста та північним заходом.

В районі веслувальної бази заплановано створення дитячого спортивно-тренувального табору та ДЮСШ з водної греблі.

Східна частина міста в районі вул. Венецької орієнтована на екотуризм – сезонний відпочинок.

На лівому березі р. Іква (так звана рекреаційна зона «Лівобережна») заплановано молодіжний та дитячий відпочинок, де пропонується розмістити позашкільні табори: скаутський табір та молодіжний, сезонні центри відпочинку).

Згідно рішень генерального плану передбачається благоустрій прибережних територій р. Іква, скверів, парків, влаштування набережних, зон відпочинку біля водних об'єктів, пляжів.

З огляду на те, що Дубно – це центр міжрайонної системи розселення, генеральним планом передбачається доповнити архітектурно-планувальну композицію загальноміського центру театром з концертним залом в районі вул. Т. Бульби. На території ВАТ «Дубнохміль» передбачається створення музею хмелярства з виставковими та дегустаційними залами.

Заплановано розміщення готельно-ресторанного комплексу на вул. Замковій, закладу торгівлі та дитячого кафе (на розі вулиць Замкова-Пекарська).

В районі вул. Вигнанка пропонується розмістити торговельно-побутовий центр, центр сімейної медицини, торговельний центр, навчально-виховний комплекс, мотель.

В районі вул. Берестецька пропонується розмістити торговельно-розважальний центр, торговельно-побутовий центр, навчально-виховний комплекс, позашкільну установу, загальноосвітню школу, дитячу дошкільну установу, центр сімейної медицини, міжшкільний навчально-виробничий комбінат, в районі вул. Львівської – готельно-ресторанний комплекс, заклади торгівлі.

В районі вул. Миру передбачається створення дитячої дошкільної установи, торговельного центру.

В районі ділянки «Військове містечко» – лікувально-діагностичний центр, загальноосвітню школу, позашкільну установу, культову споруду, спортивно-оздоровчий комплекс.

В районі ділянки Гірницька по вул. Гірницькій – дитячий садок, позашкільну установу, спортивний центр, торговельно-побутовий центр, центр сімейної медицини, клуб.

В районі вул. Заводська передбачено розмістити торговельно-побутовий центр та будинок культури. В районі ділянки вулиць Заводська-Волицька – торговельно-побутовий центр, дитячу дошкільну установу, заклади громадського харчування, будинок культури.

В районі проходження перспективного транспортного коридору пропонується розмістити виставковий центр, транспортно-логістичні комплекси, торговельно-офісний центр, будівельний гіпермаркет.

В січні 2022 року Дубенська міська рада ініціювала зміни до Генерального плану міста.

В сфері земельних відносин, архітектури та містобудування реалізуються наступні міські програми:

- Програма використання та охорони земель у м. Дубно на 2019-2023 роки;
- Програма створення та ведення містобудівного кадастру в м. Дубно на 2021-2025 роки;
- Програма розвитку земельних відносин у м. Дубно на 2021-2025 роки;

6. Фінансово-бюджетна сфера

Дубенська міська територіальна громада - одна з найбільш фінансово спроможних у Рівненській області. Навіть дуже складний 2022 рік показав, настільки стійкими та прогнозованими є основні види надходжень. Динаміка основних видів власних доходів місцевого бюджету наведена в табл. 11.

Таблиця 11

Показники власних доходів бюджету Дубенської міської територіальної громади у 2021-2023 рр.

	2021 факт, тис. грн.	2022 факт, тис. грн.	2023 план, тис. грн.	2022 / 2021,%		2023 (план) / 2022,%
				Дубно	Україна*	
Власні доходи	227 672,3	301 253,0	267 276,9	132,3	113,1	88,7
ПДФО	148 545,8	227 689,0	189480	153,3	128,3	83,2

Акциз	15 885,8	12 726,3	17 200,0	80,1	73,3	135,2
Податок на майно	25 931,6	22 371,9	20 640,0	86,3	83,9	92,3
Єдиний податок	29 471,9	29 098,8	27 000,0	98,7	102,0	92,8
Неподаткові надходження	7 745,2	9 281,3	12 356,9	119,8	113,0	133,1

* за даними <https://decentralization.gov.ua/>

Джерело: <https://openbudget.gov.ua/>

Таблиця 12

Показники видатків бюджету Дубенської міської територіальної громади у 2021-2023 рр.

	2021 факт, тис. грн.	2022 факт, тис. грн.	2023 план, тис. грн.	2022 / 2021,%	2023 (план) / 2022,%
Видатки, всього	346 794,0	412 084,7	389 729,3	118,8	94,6
Органи місцевого самоврядування	40 947,0	59 439,6	50 501,1	145,2	85,0
Громадський порядок, безпека	267,3	2 451,2	0,0	917,1	0,0
Економічна діяльність	22 115,5	25 893,6	30 208,2	117,1	116,7
Охорона навколишнього природного середовища	320,5	120,3	227,7	37,5	189,3
Житлово-комунальне господарство	23 817,7	17 071,5	13 515,0	71,7	79,2
Охорона здоров'я	16 842,0	19 673,5	24 125,9	116,8	122,6
Фізична культура і спорт	4 745,1	4 834,8	6 028,3	101,9	124,7
Культура та мистецтво	11 273,8	16 235,9	17 531,3	144,0	108,0
Освіта	188 350,2	234 770,4	204 345,3	124,6	87,0
в т.ч. Дошкільна освіта	35 528,5	38 798,6	45 436,1	109,2	117,1
Загальна середня освіта	122 739,8	162 712,8	128 209,3	132,6	78,8
Позашкільна освіта	17 888,2	22 584,7	20 619,3	126,3	91,3
Соціальний захист	12 826,1	14 262,5	13 633,8	111,2	95,6

Джерело: <https://openbudget.gov.ua/>

Загалом структура видатків є типовою для міських територіальних громад. Основна складова – видатки за загальну середню освіту – більше 50%. У 2022 році суттєво зросли видатки на громадський порядок та безпеку – майже у 10 разів.

Для кращого розуміння стану та динаміки фінансово-бюджетної сфери доцільно використовувати відносні показники та індекси, а також порівнювати з аналогічними параметрами інших громад.

Таблиця 13

Відносні показники бюджетів Дубенської та порівняльних територіальних громад у 2022 році

Показники	Дубенська	Привільненська	Тараканівська	Вараська	Сарненська	Кременецька (Тернопільська область)
Індекс податкоспр. на 2023 рік	1,19	1,04	0,36	2,37	0,64	0,63
Власні доходи загального фонду бюджету на 1 мешканця (факт 2022), грн.	8 163,8	9 936,5	4 071,0	13 829,2	5 356,5	5 162,4
Видатки бюджету на 1 мешканця (факт 2022), грн.	11 167,3	13 627,4	8 174,2	15 320,4	10 358,9	8 984,0
Частка капітальних видатків, %	12,7	4,1	7,9	14,3	5,2	4,1

Джерело: на основі даних з <https://openbudget.gov.ua/>

Відносні показники та порівняння з іншими громадами підтверджують, що Дубенська громада у 2022 році – одна з найспроможніших територіальних громад Рівненщини. Зокрема, це підтверджує індекс податкоспроможності та частка капітальних видатків в загальній структурі.

7. Міжнародне співробітництво

Дубенська міська рада підтримує *партнерські відносини* з наступними містами та районами:

1. *Гіжицько* — місто в північно-східній Польщі. Знаходиться між озерами Мамри та Негоцін. Адміністративний центр Гіжицького повіту Вармінсько-Мазурського воєводства. Угода про партнерство від 19 червня 2000 року.
2. *Соколув Подляський* — місто в східній Польщі, на річці Цетиня. Адміністративний центр Соколовського повіту Мазовецького воєводства. Угода про партнерство від 18 листопада 2005 року.
3. *Уничов* - місто в Чехії районі Оломоуц Оломоуцького краю. Знаходиться у східній частині країни в історичному регіоні Моравія. Угода про партнерство від 22 вересня 2011 року.
4. *Белоградчик* - місто в Видинській області Болгарії. Адміністративний центр громади Белоградчик. Належить до відомих туристичних центрів Болгарії. Угода (оновлена) про партнерство від 16 квітня 2010 року
5. *Рокишкиський район* - муніципалітет районного рівня на північному сході Литви, що знаходиться у Паневезькому повіті. Адміністративний центр — місто Рокишкіс.
6. *м. Червйонка-Лецини* - місто Рибницького повіту Сілезького воєводства Польщі. Угода (оновлена) про партнерство від 1 грудня 2019 року

Громада має успішний досвід *залучення грантів* від внутрішніх та міжнародних організацій. Здійснюється постійний моніторинг актуальних грантових проєктів та програм, інформування бізнесу щодо можливостей залучення фінансової підтримки, доступних грантових конкурсів та анонсів подій.

Зокрема, продовжується реалізація проєкту «Теплі школи та садочки – запорука здоров'я дітей: комплексний проєкт з підвищення енергоощадливості освітніх закладів міста Дубно» (ENI/2017/393-175) – проєкт технічної допомоги Європейського Союзу в рамках Угоди мерів. Загальна тривалість проєкту становить 56 місяців (2018-2022 роки), загальний бюджет 913,4 тис. євро, який розподілено між організацією-замовником – Євросоюзом (730,7 тис. євро, або 80%) та реципієнтом – Дубенською міською радою (182,7 тис. євро, або 20%). Технічна частина складається з 4 підпроєктів: утеплення ЗДО №4 по вул. Скарбовій, 4; утеплення із реконструкцією даху Дубенської початкової школи по вул. Венецькій, 11А; реконструкція будівлі та реконструкція системи опалення будівлі Дубенського ліцею №6 по вул. Грушевського, 182, м. Дубно з реконструкцією квартальних теплових мереж від будівлі школи до котельні «Грушевського, 170-В»; встановлення індивідуальної блочно-модульної котельні Дубенського ліцею №7 із можливістю використання як твердого деревного палива, так і природного газу.

У 2022 за результатами конкурсного відбору за програмою GIZ «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні» місто отримало грантове фінансування у розмірі 100 тис. євро на впровадження проєкту «Капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі ЗДО №7 за адресою: вул. Мирогощанська, 63 м. Дубно Рівненської області» орієнтовною загальною вартістю понад 350 тис. євро і терміном реалізації до кінця 2024 року.